

**GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY****Diploma Engineering Semester –VI Examination Dec. - 2011****Subject code: 360903****Date: 07/12/2011****Subject Name: Switchgear and Protection****Time: 02.30 pm – 05.00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered Authentic.

- Q.1** (a) Draw the block diagram of static directional over current relay & explain each block. State advantages of static relay. **07**
- (b) Describe construction and working of sf6 circuit breaker with neat sketch. Enlist advantages & disadvantages of Sf6 circuit breaker. **07**
- Q.2** (a) Explain the arrangement of basic elements of protection using single line diagram. State & explain desired functional characteristics of protection system. **07**
- (b) Discuss normal operation of a power system and explain abnormal conditions of power system. **07**
- OR**
- (b) Explain back up protection. State reasons of failure of primary protection. Justify necessity of back up protection & explain its types. **07**
- Q.3** (a) State & explain principle of electromagnetic attraction relay & describe attracted armature type relay with neat sketch. **07**
- (b) Discuss gas operated relay used for protection of transformer. **07**
- OR**
- Q.3** (a) State & explain working principle of electromagnetic induction relay & describe watt hour meter type induction disc relay. **07**
- (b) Discuss the following with respect to operation of a relay – **07**
1. Plug Setting Multiplier.
  2. Time Setting Multiplier.
  3. I.D.M.T.L.Characteristics.
- Q.4** (a) Justify the necessity of protective transformer & state advantages of using protective transformer. **07**
- (b) State advantages of Neutral earthing & explain any ONE method of neutral earthing. **07**
- OR**
- Q. 4** (a) Explain points to be considered in selecting current transformer. **07**
- (b) Describe following terms related to Fuse- **07**
1. Minimum fusing current.
  2. Fusing factor
  3. Prospective current.
- And explain H.R.C. fuse.
- Q.5** (a) Explain construction & arc quenching process in Minimum Oil Circuit Breaker. State its advantages. **07**
- (b) Explain principle of differential protection & describe Merz-price protection for an alternator. **07**
- OR**
- Q.5** (a) State protection requirement of motor & explain various protections for motor. **07**
- (b) Write short note on any ONE of the following – **07**
1. Protection against travelling wave.
  2. Over voltage due to internal causes.

\*\*\*\*\*

|          |   |                                                                                                                                                    |    |
|----------|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| પ્રશ્ન-૧ | અ | સ્ટેટીક ડાયરેક્સનલ ઓવરકરંટ રીલે નો બ્લોક ડાયગ્રામ દોરો અને દરેક બ્લોક સમજાવો. સ્ટેટીક રીલે ના લાભો લખો.                                            | 07 |
|          | બ | સલ્ફર હેક્સાફ્લોરાઇડ સર્કિટ બ્રેકર ની સ્વચ્છ આકૃતિ દ્વારા રચના અને કાર્ય વર્ણવો. તેના લાભો,ગેરલાભો ની યાદી લખો.                                    | 07 |
| પ્રશ્ન-૨ | અ | સીંગલ લાઇન ડાયગ્રામ ની મદદ થી પ્રોટેક્સન ના બેઝીક એલીમેંટ ની ઇચ્છીત ફંક્સનલ લાક્ષણિકતાઓ લખો અને સમજાવો.                                            | 07 |
|          | બ | પાવર સીસ્ટમ નુ નોર્મલ ઓપરેશન ચર્ચો અને પાવર સીસ્ટમની અસાધારણ સ્થિતિ સમજાવો.                                                                        | 07 |
|          |   | અથવા                                                                                                                                               |    |
|          | બ | બેક અપ પ્રોટેક્સન સમજાવો.પ્રાયમરી પ્રોટેક્સન ના નિસ્ફળતાના કારણો આપો. બેક અપ પ્રોટેક્સનની જરૂરીયાતનુ સમર્થન કરો અને તેના પ્રકારો સમજાવો.           | 07 |
| પ્રશ્ન-૩ | અ | ઇલેક્ટ્રોમેગ્નેટીક એટ્રેક્સન રીલે નો સિધ્ધાંત સમજાવો અને સ્વચ્છ આકૃતિ દ્વારા એટ્રેક્ટેડ આર્મેચર પ્રકારનુ રીલે વર્ણવો.                              | 07 |
|          | બ | ટ્રાંસફોર્મર ના પ્રોટેક્સન માટે ગેસ આધારિત રીલે ચર્ચો.                                                                                             | 07 |
| પ્રશ્ન-૩ |   | અથવા                                                                                                                                               |    |
|          | અ | ઇલેક્ટ્રોમેગ્નેટીક ઇંડક્શન રીલે નો કાર્ય સિધ્ધાંત સમજાવો અને વોટ અવર મીટર પ્રકારનુ ઇંડક્શન ડીસ્ક રીલે વર્ણવો.                                      | 07 |
|          | બ | રીલેના ઓપરેશન ના સન્દર્ભ મા નીચેના પદો ચર્ચો-<br>1.પ્લગ સેટીંગ મલ્ટીપ્લાયર.<br>2. ટાઇમ સેટીંગ મલ્ટીપ્લાયર<br>3. આઇ.ડી.એમ.ટી.એલ. લાક્ષણિકતા.        | 07 |
| પ્રશ્ન-૪ | અ | પ્રોટેક્ટીવ ટ્રાંસફોર્મરની જરૂરિયાત નુ સમર્થન કરો અને પ્રોટેક્ટીવ ટ્રાંસફોર્મરના ઉપયોગો થી થતા લાભો લખો.                                           | 07 |
|          | બ | ન્યુટ્રલ અર્થીંગ ના લાભો લખો અને ન્યુટ્રલ અર્થીંગ ની ગમે તે એક પદ્ધતિ સમજાવો.                                                                      | 07 |
| પ્રશ્ન-૪ |   | અથવા                                                                                                                                               |    |
|          | અ | કરંટ ટ્રાંસફોર્મર ની પસન્દગી વખતે ધ્યાને લેવાના મુદ્દાઓ સમજાવો.                                                                                    | 07 |
|          | બ | ફ્યૂઝ ના સન્દર્ભ મા નીચેના પદો વર્ણવો.<br>૧. મિનિમમ ફ્યુઝીંગ કરંટ.<br>2. ફ્યુઝીંગ ફેક્ટર.<br>3. પ્રોસ્પેક્ટીવ કરંટ.<br>અને એચ.આર.સી. ફ્યૂઝ સમજાવો. | 07 |

**પ્રશ્ન-૫**

- અ. મીનીમમ ઓઇલ સર્કિટ બ્રેકર ની રચના અને આર્ક ક્વીન્ચીંગ પ્રોસેસ સમજાવો. તેના લાભો લખો. **07**
- બ. ડીફરન્સીયલ પ્રોટેક્શનનો સિધ્ધાંત સમજાવો અને ઓલ્ટરનેટર માટે મર્ઝ-પ્રાઇસ પ્રોટેક્શન વર્ણવો. **07**

**અથવા**

**પ્રશ્ન-૫**

- અ. મોટરની પ્રોટેક્શન જરૂરિયાતો લખો અને મોટરના વિવિધ પ્રોટેક્શન્સ સમજાવો. **07**
- બ. નીચેનામાંથી ગમે તે એક ઉપર ટુંક નોંધ લખો, **07**
૧. ટ્રાવેલીંગ વેવની સામે રક્ષણ
૨. આંતરીક કારણોને લીધે ઓવર વોલ્ટેજ.

\*\*\*\*\*